

Joan Prim, “Colombo-92”

Un sabadellenc ja ha anat i tornat a «Colombo-92», la denominada Expo de Gènova que ahir va inaugurar-se a aquella ciutat italiana. El constructor i restaurador de maquetes navals, nascut a Figueres però amb taller a Sant Quirze del Valles, treballador del Museu Marítim de Barcelona des de fa 20 anys, Joan Prim i Terrades, 51, és també autor d'un galeó de 1.540 que s'exposa al Pavelló de la Navegació de l'Expo de Sevilla.

Va marxar a Genova el dijous passat, dia 7. Fins al diumenge va estar instal·lant al pavelló espanyol de Genova una maqueta del submarí de Monturiol i un altre del vaixell Coca de Mataró, antecessor de les caravel·les de Colón. Després de muntar i segellar les vitrines catalanes, va haver de reparar i muntar altres peces que van arribar malmeses del Museu Naval de Madrid.

—**Que és «Colombo-92»?**

—Una mena d'Expo de Sevilla però en petit i totalment dedicada a Colón i a la navegació. Hi ha pavellons de 53 països i edificis espectaculars, tot a l'antic port de Genova, arran d'aigua.

—**Presidit pel pavelló d'Italia?**

—Sí, és el més gran i té un aquari formidable amb tot tipus de peixos, fins i tot foques i taurons. Xile ha portat un barco que navega que li diuen «el Santiaguillo». Per cert, el cònsul de Xile ens va demanar parer sobre els lleons rampants que havien pintat en el casc del seu barco i li vam dir que, efectivament, aquells lleons peluts eren alemanys ja que els espanyols no tenen pel. Els van repintar de seguida.

—**Que mes s'hi troba?**

—Japó també hi ha portat un barco molt bonic i... hi ha pavellons de tot Europa. El d'Espanya, que és de l'arquitecte Bofill, és un dels més impressionants. En el port hi han posat com una grúa de barco però grandiosa per la que puguen uns ascensors de vista panoràmica. Tot plegat és una obra formidable. M'ha agradat.

—**Mes que l'Expo de Sevilla?**

—A l'Expo no hi he estat. Només hi vaig enviar els meus barcos i els van muntar uns altres. Però no és en absolut comparable. L'Expo de Sevilla és molt més impressionant, gran i variada.

—**Quina ha estat la seva aportació.**

—La més important és la maqueta de la Coca de Mataró de 1450, un barco antecessor de la caravel·la de Colón. La maqueta original es va trobar a l'església de Sant Simó de Mataró. El capellà se la vengué als americans, però a Nova York van dir que no podia existir un ex-vot d'aquesta època i que, per tant era falsa. La va comprar un holandès que li va fer la prova del carboni-14, va demostrar que era autèntica i va resultar que és l'únic ex-vot que existeix de l'època medieval. Avui és al Museu Prince Hendrick de Rotterdam. Era la nau catalana per excel·lència i la que ha permès l'estudi sobre les caravel·les de Colón. La Santa Maria era un barco perfectament català.

—**Pot interessar al gran públic una exposició tan temàtica?**

—Sí, jo ho vaig trobar força interessant.

—**Perquè vosté és del ram.**

—Poiser sí. De fet, tot és navegació.

— **Que pretenen els genovesos amb aquesta exposició?**

—Volen celebrar el 500 anys del descobriment de Colón que, diuen ells, era genovés. De fet, tot Espanya, menys Catalunya, sempre ha dit també que era genoves.

—**I no ho era?**

—No. Ell sempre firmava i escrivia a tot arreu Colom, ni Colón ni Colombo. S'han descobert manuscrits d'ell en català i s'ha demostrat que sempre tractava i parlava amb catalans perquè els castellans no entenien la seva llengua.

Que diuen d'això els genovesos?

—Que no i que no. Que era genovès Vaig tenir una discussió molt llarga amb ells i al final em van reconèixer que tampoc està confirmat que fos genovés. Però, és clar, Genova ha explotat molt el mite de Colombo. Hi ha monuments a tot arreu, carrers, museus i fins i tot tenen una casa de Colón. Fa molta gràcia perquè està extra-murs i no és més que un temple amb un pont romànic. No està gens demostrat però diuen que allò és casa seva i l'exploten.

—**Però és que no se sap res del cert?**

—Res. És un enigma molt gran perquè ell havia sigut corsari a les ordres del Rei de França i sentenciat a mort. Per això sempre amagava els seus orígens.

—**Celebrarà Alemanya el «descobrimt» de la lluna per la NASA d'aquí a 500 anys perquè l'enginyer Von Braun era aleniany?**

—No crec que ho faci mai, però els genovesos en viuen del seu Colombo. És l'únic atractiu del poquíssim turisme que tenen.

—**Tot plegat un embolic deis grossos?**

—Deu n'hi do. Sempre hi hagut obsessió per demostrar que no era català. Al museu tenim un estudi del 1.800, d'un historiador peruà, que demostra ben bé que era català. Aquest investigador va ser arraconat pels historiadors espanyols, però últimament tots els documents que es troben ratifiquen la seva teoria.

—**Quin és, doncs, el vertader motiu de «Colombo-92»?**

—Fer-se notar una mica. Totes les rutes turístiques deixen Genova de banda. És una ciutat amb molt d'èxit que ha aprofitat aquesta excusa per restaurar tots els seus palaus, fer un metro, construir autopistes i girar-se cara al mar com ha fet Barcelona.

—**Per que a Espanya se'n parla tan poc?**

—No ho entenc. Aquí les agències de viatge no tenen ni informació. A Itàlia tot és Colombo, escuts, fulletons i la mascota es veu per tot arreu. Fins i tot han fet una moneda de curs legal.

—**Se'n parla allà de Sevilla?**

—No. Gens. Només pensen en Genova. De Sevilla no he vist res. Ni en parlen.

I en diuen mundial.

Font:

Publicat al DIARI DE SABADELL del 16/05/92